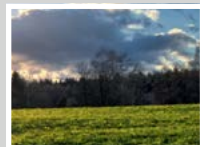

TRENGER DU VERGE?

Vergemål er et viktig velferdsgode. Når en person av ulike grunner ikke er i stand til å ivareta egne interesser, kan det oppnevnes en verge som skal hjelpe personen. Vergen fungerer som en fullmechtig, og opptrer på vegne av personen for å sikre hans eller hennes interesser. En viktig rolle for vergen er å bidra til å skape trygghet, sørge for at personen blir hørt og at rettsikkerheten blir ivaretatt på en god måte.

Som utgangspunkt vil et vergemål ikke gripe inn i den enkeltes rett til å bestemme selv. Vergemålet skal så vidt mulig tilpasses det faktiske hjelpebehovet og personens ønsker, og skal ikke gjøres mer omfattende enn nødvendig. Vergens oppdrag kan knytte seg til økonomiske eller personlige forhold, eller en kombinasjon.

Alle foreldre er verger for sine barn under 18 år. For å opprette et vergemål for en voksen person må tre grunnvilkår være oppfylt.

- Personen det gjelder er ikke i stand til å ivareta sine egne interesser.
- Dette skyldes sinnslidelse, psykisk utviklingshemming eller fysisk svekkelse. I tillegg kan vergemål opprettes på grunn av rusmiddelmisbruk eller alvorlig spillavhengighet.
- Personen har et konkret behov for vergemål.

VERGEMÅL

OPPNEVNING

Som hovedregel er det fylkesmannen som oppnevner verge. Et ønske om opprettelse av vergemål kan komme fra personen selv, ektefelle, samboer, foreldre, barn og søsken. Også andre som står personen nær kan melde fra til fylkesmannen, som da vil vurdere saken nærmere. Fylkesmannen kan i tillegg opprette vergemål av eget tiltak.

Personen det skal oppnevnes verge for skal også samtykke hvis han eller hun er i stand til å forstå hva et slikt samtykke vil innebære. Det gjelder både opprettelsen av vergemålet, hva vergemålet skal gå ut på og hvem som skal være verge.

Søknadsskjema vil også kunne sendes inn elektronisk via www.altinn.no, velg Skjema og tjenester og finn Statens sivilrettsforvaltning i nedtrekksmenyen.

VALG

Vergen velges fordi han eller hun anses å være egnet til oppdraget. Ektefelle, samboer, barn, barnebarn, nabo og nære venner kan gjerne oppnevnes som verge. Disse kjenner gjerne personens behov og interesser aller best, og vil ofte være ønsket til vergeoppdraget.

Noen ganger kan det imidlertid være ønskelig at andre enn nærstående fungerer som verge. Da vil fylkesmannen finne en egnet person.

Vergen tar frivillig på seg oppgaven – ingen plikter å være verge.

Oppnevner fylkesmannen en verge som får honorar for oppdraget, dekker personen med verge selv kostnaden. Unntak gjelder der personen har begrensede midler. Det finnes egne regler om når fylkesmannen skal betale.

NYE ALTERNATIVER TIL VERGEMÅL

Legalfullmakt

Etter den nye vergemålsloven vil nærstående ha en rett til å representere et familiemedlem som på grunn av sinnslidelse eller alvorlig fysisk svekkelse ikke er i stand til å ivareta sine økonomiske interesser. Denne retten er begrenset til å gjelde saker om bolig og daglig økonomi, samt betaling av skatter, avgifter og eventuelle låneavtaler. Denne legalfullmakten kan typisk brukes overfor banken for å få rett til å betale regninger via nettbank og ta ut kontanter. Det er først og

fremst ektefelle og samboer som vil ha en slik representasjonsrett, men hvis slike ikke finnes vil barn eller barnebarn være aktuelle.

Fremtidsfullmakt

Det kan også opprettes en fremtidsfullmakt. Denne kan bestemmes at én eller flere navngitte personer skal representere fullmaktsgiver dersom han eller hun senere i livet ikke vil være i stand til å ivareta sine økonomiske eller personlige interesser. I fullmakten bestemmer man selv innholdet, hva den skal omfatte og hvordan den skal begrenses. Fremtidsfullmakten må være skriftlig og skal signeres av fullmaktsgiveren og to vitner.

Fylkesmannen er lokal vergemålsmyndighet. Her vil du få den informasjonen og hjelpen du trenger. I tillegg til å behandle sakene etter vergemålsloven, sørger fylkesmannen for opplæring, veiledning, bistand og tilsyn med alle vergene i sitt område.

Klagesaker behandles av Statens sivilrettsforvaltning, som er sentral vergemålsmyndighet. Den sentrale vergemålsmyndigheten fører også tilsyn med fylkesmennenes oppgaver på vergemålsområdet.

VERGEMÅLS- MYNDIGHETEN

Informasjon og kontakt

Du vil finne mer informasjon om vergemål på Vergemålsportalen på Internett: www.vergemal.no
Kontaktinformasjon til fylkesmannen i ditt fylke finner du på www.fylkesmannen.no
Du kan også ringe eller avtale et besøk.